

1955

Usnesením MNV ze dne 12.5.1955 byl jsem já Vladimír Zeman, technický úředník nár. podniku Tatra Kolín, bytem v Libodřicích čp. 75 ustanoven čtvrtým kronikářem naší obce.

Každá historie je krásnou památkou, je-li podána čtenáři a uchována pro něho ryze čistá a pravdivá. Mění se společenské řády, mění se lidé, zvyky a tím i život lidí. Sledujeme-li dějiny, poznáváme dobře, že ani jeden společenský řád se neujal své moci bez překážek. A tak nyní i my žijeme v době, kdy probíhá zase jeden takový zlom, kdy v celém světě je tlačén kapitál do slepých uliček a vládu přejímá pracující lid. Ovšem, že i řada obtíží zpomaluje rychlejší uspořádání socialistické společnosti. Bude mou snahou, abych naší budoucnosti zachoval správný obraz těchto dnů, abych dobře zachytil život naší vesnice a tím, aby se stala tato kronika živou.

Na vrcholku kopec Kamhajek, kde se od r. 1951 láme kámen. Byl zde okresním národním výborem založen kamenolom. Kamene se většinou používá k opravě poškozených silnic. Pole, spadající do tohoto obvodu byla od rolníků vykoupena.

Bažantnice, borek, les i památný háj, který dobou a také zásluhou majitele značně prořídil, stojí dosud nezměněný. V poslední době se v těchto lesích značně rozšířil chov bažantů, kterých se zde vyskytuje velké množství. Také zajíců a koroptví je dostatek. Koroptve však se nestřílejí jako dříve pro pochoutku lovců, ale chytají se do sítí a vyvázejí za protihodnoty za hranice, hlavně do Francie. V okolních okresech, na Poděbradsku a kolem Lysé nad Labem, vyskytla se zákeřná choroba divokých králíků – „mixomatóza“. Hynou hromadně. Tato nemoc byla zjištěna též u domácích králíků, ale na lidský organismus a na ostatní zvěř nemá vliv. Říká se, že tato choroba byla k nám zavlečena z Francie.

Přesto, že obec provedla řadu opatření na úpravě hráze a odpadu vody, musíme si přiznat, že kanalizace v naší obci je špatná. Obyvatelé části směrem k Chocenicím se při dešti utápí v blátě. To proto, že struha je zanešená a nemá spád.

Tím, že jsou vytvořeny národní podniky, živnostníků v naší obci ubylo. Ze tří obchodů smíšených je vytvořena „Jednota“, kde je možno zakoupit vše, od chleba až po cement. Taktéž i hostince jsou zrušeny a v hostinci u Strnadů je zřízeno „Pohostinství“. Do dnešní doby se zachovali – kovář a podkovář Jan Strnad a holič – Josef Hruška.

Škola je stále nezměněna. Dlouhá chodba, dřevěné schody, 2 třídy, kabinet, zahrada, dvorek a rozpadající se dřevníky. Na schodech nad prvním odpočívadlem byl po několik desítek let umístěn historický obraz – upálení Mistra Jana Husa. Letos byl vyměněn a nahrazen obrazem druhého dělnického prezidenta Antonína Zápotockého a znaky naší republiky.

Na sezonu 1954-1955 byla provedena výměna učitelů – Anna Kroulíková odešla do Budišova nad Budišovkou, kraj Ostrava, nový mladý ředitel Stanislav Slavík z okresu Nový Bor, kraj Liberec.

Vyučuje se pouze v jedné třídě. Způsobeno je to tím, že dnes je umožněno všem dětem navštěvovat školu střední (dříve měšťanskou). Takže nyní do školy národní (obecné) se chodí 5 roků a pak všichni bez rozdílu do školy střední. Takto je to správné, je vidět, že i zde se za několik roků vlády dělníků a rolníků velmi změnilo. Ještě za první republiky i za okupace mohl navštěvovat měšťanskou školu jen ten, kdo měl výtečné vysvědčení a komu mohli rodiče přispět penězi na udržování školních potřeb, stravování a dopravu. Do měšťanských škol se dojíždělo pouze na kolách. Nyní, kdy opravdu je velký zájem o vzdělání mládeže, byla utvořena měšťanská škola ve Svojšících. Děti dojíždí do školy autobusem. Tím odpadlo namáhavé cestování za každého počasí na kolách. Hlavní klad zavedení pěti tříd obecné školy je ten, že každý z dětí má možnost ukázat své schopnosti a že odpadá dříve tak často vídané nadřazování mládeže bohatých nad chudými.

Před školou je umístěn pomník padlých za první světové války. Po skončení druhé světové války v r. 1945 přibyla dvě jména občanů naší obce, kteří byli utraceni v době okupace národa českého. Jsou to Bohumil Havlín a Josef Glaser. Čest jejich památce! Na druhé straně je postaven pamětní kámen na počest padlých ruských vojáků za druhé světové války. U tohoto kamene byla zasazena lípa, která bujně a radostně roste.

Věřím, že v budoucnu nebude zapotřebí stavět pomníky a kameny, neb lid si vynutí žít národ mezi národem bez bojů.

V roce 1954-1955 navštěvovalo místní školu 22 dětí. Do prvního ročníku 6 dětí, do druhého 2 děti, do třetího 3 děti, do čtvrtého 3 děti a do pátého ročníku 8 dětí. Z pátého ročníku odešlo do školy střední 7 dětí. Průměr v učení činil 1,72. S dětmi národní školy bylo provedeno několik zájezdů a různých kulturních podniků : v únoru dětský karneval, v květnu Sněhurka a sedm trpaslíků, v červnu Stříbrné kopýtko, v listopadu O zlé koze a v prosinci Děda Mráz. V létě se děti podívaly autobusem do jižních Čech – Konopiště, Tábor, Hluboká n/Vltavou a zpět.

Naše obec je na kulturní a spolkovou činnost velmi aktivní. V letošním roce byly tyto spolky a organizace: DSO Sokol, KSČ, ČSM, Lidová myslivost, Rada žen a Požární sbor. V KSČ je organizováno 41 členů. Strana dala podnět k založení JZD. U Sokola je 54 členů – předseda Vácha Antonín. Ze sportovní činnosti se provozuje pouze fotbal, pro který je pochopení hlavně od mládeže, ale také od některých starších členů. V historii Libodřické kopané se letos podařilo podruhé obsadit přední místo v tabulce a tím zajistit postup do vyšší třídy.

Po velmi dobrém začátku, v letech po druhé světové válce, se zdá, že organizace ČSM ustrnula. Dokonce již asi dvakrát byla situace taková, že se zdálo, že tato důležitá organizace mládeže – základu národa – bude zrušena. Avšak letošního roku znovu byla organizačně zlepšena.

Taktéž i Lidová myslivost nezůstává pozadu. Má 18 členů, kteří svůj revír spravují velmi dobře, ať se týče ochrany zvěře, pořádání odstřelu a pak tradiční „velké leče“, která pravidelně každý rok zakončí poctivé snažení našich myslivců. Ze zvířat se u nás nejvíce daří zajícům, koroptvím a bažantům. Bažantů je velké množství a musí být v době odstřelu často prováděn hon. Na velké leči se nastřílí okolo 300 zajíců.

Požárníci byli zapojeni do soutěže o nejlepší požární sbor. Při hodnocení se umístili na druhém místě. Snad nedostatkem u našich požárníků jest, že nejsou dostatečně vybaveni potřebami pro případ požáru. Jedná se hlavně o dostatečně dlouhé hadice, s kterými by mohli zasáhnout na každém konci obce.

Výbor žen pořádal dětský karneval a několik různých přednášek.

Podle ústavy volí se MNV na dobu 3 roků. Jsou do něj voleni zástupci všech organizací.

Složení MNV v Libodřicích :

Předseda: Mokrý Jan

Členové: Šlechta Josef, Vrkota František, Hrdlička Jan, Jína Karel,
Kolář Jan, Váňa Jan, Kolář Alois, Matoušek Josef

MNV má pravidelné schůze a svá nařízení dává všem občanům na vědomí vývěsní tabulí, která je umístěna na sběrně mléka.

Pro usnadnění práce MNV je vytvořena Rada žen, která je platným pomocníkem a zasahuje do dění naší obce.

Složení : Bártová Anna, Němcová Anna, Kuchařová Hana, Prosová Antonie,
Strnadová Květa, Čábelová Marie, Šedinová Emilie, Kubová Emilie,
Vrkotová Věnceslava, Vrkotová Maryša.

Poprvé od r.1947, kdy byl zaznamenán první neúrodný rok, bylo letos znovu po sedmi letech dosaženo tak úrodného roku na jaký byli zvyklí zdejší hospodáři. V těchto sedmi letech vyschlo několik studní a někteří obyvatelé museli, chtěli-li mít dostatek vody, prohlubovat studny často i o metry. Studánka u „dvou jasanů“ v dřívějších letech tak bohatá na vodu že tekla až do struhy směrem do Poboří, nyní již po několik let neteče, byl by zapotřebí hodně mokrý rok, aby znovu vydala tolik vody. Letos přšelo vydatně a hlavně o žních, které byly pod vodou, takže úroda, jež byla velmi bohatá, se z polí kradla. Na počátku listopadu uhodilo několik mrazíků, které však dlouho nevydržely. Znovu nastalo oteplení a toto se udrželo až do konce roku. Podzimní práce bylo možno klidně dokončit.

V pěstování plodin se vcelku nic nemění, pěstuje se obilí, řepa, brambory, jetele. Změna proti rokům minulým je v tom, že se pěstuje více řepy, cibule a pak, že se stoupajícím vývojem se sklízí obilí strojně.

Ve většině obcí jsou založena JZD a Československé státní statky. V mechanizaci se objevují stále nové stroje, hlavně u obilí - kombajn, který seká a mlátí zároveň. Jsou kombajny na řepu a brambory, nejsou však tak rozšířeny a čekají na zdokonalení, aby opravdu byly dobrým pomocníkem pracujících na vesnici.

V naší obci nebyl dosud žádný z kombajnů použit a tak k výmlatu je používáno elektřiny a na výpomoc i Diesel motorů. Tak pomalu vymizí parní kotle, dřívější nezbytný pomocník zemědělství ve žních. V letošním roce bylo poprvé mláceno bez páry.

Po celkové reibilanci letošního roku ve sklizni zemědělských produktů bylo dosaženo těchto průměrných výsledků :

Pšenice - 28q, ječmen- 25q, žito – 26q, řepa cukrovka – 300q na 1 ha.

V tento rok čítá naše obec 363 obyvatelů. Většina se zabývá zemědělstvím, někteří chodí do lomu a zbytek dojíždí do Kolína za zaměstnáním do průmyslových podniků. Je také nutno se zmínit o tom, jak zvyky lidí postupem času se mění. Dříve bývalo v naší obci zvykem, že každý rok v předvečer 5.července – upálení Mistra Jana Husa, bylo vzpomenuo hrdinného bojovníka za pravdu a spravedlnost tím, že byla pálena hranice na Břežanském vrchu a pak 6.července slavena tradiční pouť. Toto již několik roků se neprovozuje. Lidé zapomínají na tradice obce. Taktéž i posvícení, staročeské máje, pomlázka a řada ostatních zvyklostí přenesených od předků je opomíjeno.

Zásluhu o zvýšení počtu obyvatel mají tito noví občánkové naší obce:

Michálek Jiří, Šedina Jaroslav, Vrkota Miloslav, Ladýř Josef, Strnadová Alena, Kuchařová Liduška, Šmejkalová Jaroslava, Ryznerová Ilona.

Tyto děti se narodily většinou v kolínské nemocnici. Nyní se již zřídka kdy stane, že se děcko narodí doma, neb v nemocnici je velmi dobře postaráno o matky i děti. Každá maminka je včas převezena do nemocnice a tím je zabráněno úmrtnosti kojenců. Takže v dnešní době připadají na rodinu 2 děti, dříve čítala rodina od 4 do 12 dětí, ale hodně jich umíralo.

Na věčný a klidný odpočinek odešli: Kopecká Marie, Nováčková Josefa, Němec František a Belza Josef. Hřbitov je stále v Polních Voděradech, kam každý zemřelý za hlasu zvonu je uložen k poslednímu odpočinku. Bylo jednáno o tom, aby Libodřice, poměrně velká obec oproti ostatním, zřídila svůj hřbitov. Kdy toto bude uskutečněno zatím není známo.

Ve stav manželský vstoupili: Zeman Vladimír – Horelová Libuše, Břežany, Pros Josef – Horáčková Věra, Kolín, Šmejkal František – Váchová Helena, Libodřice, Řeháková Jiřina – Brukner Jiří,voják. I zde se za několik roků velmi změnilo. Dle zákona není třeba provádět svatbu v kostele, ale je právoplatná pouze na MNV.

V tomto roce se odstěhovali do Kolína Suchý Josef a Ryzner Otto. Dostali přiděleny byty od národních podniků, kde jsou zaměstnání.

Staré domy, hlavně ty, které pamatují dobu roboty a jsou proto právem zvány jako zakladatelé Libodřic se rozpadají. Jsou to : dům čp.6 – opuštěn, dům čp.24 – opuštěn, dům čp.30 – zbořen, dům čp.56 – zbořen, dům čp.45- se boří. Ostatní pamětníci vykořisťování pracujícího lidu jsou ještě opravovány a obydleny. Tento rok byl vystavěn 1 nový dům a tak obec čítá 124 čísel.

Hlavní silnice spojující města Kolín – Kouřim a vedoucí přes naši obec, přestože má velkou frekvenci, neb po ní přejede 17x za den autobus dopravující pracující do zaměstnání a zpět, je stále ve stejném – špatném stavu. Již několikrát se proslýchalo, že zde bude silnice opravena na státní (asfaltovou), ale dosud k tomu nedošlo, až snad příští rok. Taktéž i silnice směrem na Chocenice je ve stejném stavu. Obecní cesty, vedoucí různými směry do polí, již řadu let neviděly opravu. Většina těchto cest jest tak úzkých, že by po nich velmi těžko projel některý moderní stroj, např. kombajn. Je to cesta od dvora až k lesu, od Křížku na silnici k Chocenícím, cesty k Lošanům, Radovesnicím i ke Křečhoři. Za několik roků se jistě objeví v kronice zápis, že občané byli nuceni provést úpravu a rozšíření cest, aby mohli použít mechanizace zemědělství.

Tento rok byl velmi bohatý na kulturní činnost. Bylo to hlavně v ochotnickém divadle. Soubor DSO Sokol se probojoval v okresní soutěži na první místo a získal hrdý titul „Vítěz okresního kola soutěže lidové umělecké tvořivosti“. Tím soubor postoupil do krajské soutěže, kde se umístil mezi prvními soubory. Za odměnu vystupovali poprvé v dějinách své ochotnické činnosti v Městském oblastním divadle v Kolíně. Okresní národní výbor daroval souboru 800,- Kč a knihu o ochotnických scénách. Bylo též podniknuto několik zájezdů do okolních obcí. Celkem se sehrálo 6 her a uskutečnilo 23 vystoupení. Byly sehrány tyto hry : Mollière – Jeho urozenost pan Měšťák, Macháček – Ženichové, Barnáš – Most nejkrásnější, Hrubín – Sněhurka, Brulajovskij – Lidé bděte, Bašov – Stříbrné kopýtko, Klicpera – Bělouši. Tím skončila sezona divadel 1954-1955.

Několikrát za rok bylo u nás putovní kino. Byly provedeny oslavy výročí osvobození Československa Rudou armádou.

Obecní knihovna má 858 svazků. Knihy jsou půjčovány po celý rok nepřetržitě. Vypůjčeno bylo 480 knih, zapsáno bylo 46 čtenářů. Ze spisovatelů jsou nejvíce vyhledáváni Jirásek, Baar a Vrba.

Doba, kdy na českých obcích se honosily velké statky a hrály hlavní roli, neb byly majetkem pánů, ta doba je již nadobro pryč. Po skončení druhé světové války byl největší velkostatek rozdělen mezi lidi, kteří na této půdě pracovali a tak i z lidí, kteří neměli nic a byli velmi laciným pomocníkem velkostatkářů se stali rovnocenní obyvatelé a začali žít klidnějším životem. Tím odpadly pracovní síly velkým hospodářstvím a tyto počaly upadat. Pro tyto důvody přestali hospodařit ve velkém Sixta Čeněk, Rychlík Jaromír (oba v r.1953) Rytina Václav (1955). Půda připadla MNV k obdělání. Tím, že půdy neustále přibývalo nastal MNV problém s řádným obděláním půdy. Několikrát v minulých letech byl učiněn pokus o provedení socializace založením JZD, ale nepodařilo se to. Je velmi zajímavé, že lidé se staví záporně k této otázce. Je třeba se nad tím zamyslet. Byly odstraněny protiklady, nadřazenosti lidí bohatých nad chudými – (sedlák – pacholek). Socializace vesnice má zajistit každému poctivému člověku žít jako člověk. Ovšem je zapotřebí osobní zodpovědnosti každého, aby bylo dosaženo spravedlivého a čestného společenského dění.

A tak i v naší obci po velkých bojích byl dán základní kámen k založení Jednotného zemědělského družstva. Zakladateli jsou tyto občane :

Josef a Marie Šátkovi, Václav a Jaroslava Velebovi, Václav a Marie Vrkotovi, Bohumil a Marie Slabihoudkovi, Jan a Antonie Šedinovi, Antonie Prosová, Anna Bárťová, Hana Kratochvílová, Emilie Haklová, Vlasta Svobodová a Jan Mokřý. Ještě v tomto roce přihásili se jako další členové – Anna Zemanová, Alžběta Katrenová, Emilie Šedinová, Karel Jína, Mikuláš a Emilie Kubovi, Josef a Josefa Němcovi a Jaroslav Němec..

Po založení JZD přijeli do Libodřic novináři, aby pohovořili s novými družstevníky. Na počest založení JZD vyšly v časopise „Svět sovětů“ dvě stránky o zakladatelích JZD Libodřice. Tato část časopisu je přiložena na konci ručně psané kroniky.

Dne 22.září vypukl u p.Šedivého Aloise,čp.116, požár, který velmi rychle vzplál a šířil se ze stodoly na chlév a zdálo se, že zachvátí i vedlejší budovu p.Hrdličky. Včasným zásahem zabránili dalšímu šíření ohně kolínští požárníci, kteří použili hasicí pěny a pak vody. Libodřičtí požárníci nemohli zasáhnout, neb neměli tak dlouhé hadice, aby se mohly vést ze dvora až k silnici. Střecha nad stodolou i chlévem, taktéž i sláma pod střechou sklizena z letošních žní lehla plamenem. Pro majitele je to velká škoda.

